

Przegląd Archiwalny IPN

<https://ipn.gov.pl/par/o-czasopismie/68, Tom-22009.html>
20.04.2024, 16:47

Tom 2/2009

SPIS TREŚCI

I. ARCHIWUM

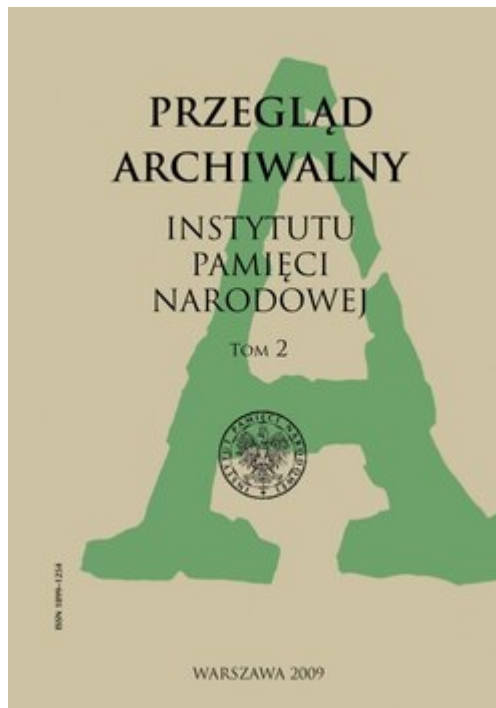
- Paweł Perzyna
Problematyka rozpoznania struktury zasobu i zespołowości akt cywilnych organów bezpieczeństwa oraz ich informatycznego opisu
- Stefan Białek
Brakowanie i niszczenie dokumentacji SB w województwie opolskim w latach 1987–1990.
Ustalenia wstępne
- Lech Graduszewski
Sposób dokumentowania pracy operacyjnej WUBP i WUdsBP w Bydgoszczy na podstawie resortowych aktów normatywnych

II. ZASÓB ARCHIWALNY

- Anna Marcinkiewicz
Akta dotyczące żołnierzy PSZ na Zachodzie w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie

III. DŹWIĘK I OBRAZ

- Tomasz Stempowski, Konrad Ślusarski
Zasób fotograficzny Instytutu Pamięci Narodowej i jego cechy specyficzne

Przegląd Archiwalny Tom 2

- Piotr Chojnacki, Radosław Morawski
Digitalizacja i opracowanie fotografii z zasobu Instytutu Pamięci Narodowej w systemie „ZEUS”
- Robert Chrzanowski, Anna Nadarzyńska
Materiały audiowizualne zgromadzone w archiwum Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku
- Silvia Oberhack
Dokumentacja audiowizualna w zasobie archiwalnym Urzędu Pełnomocnika Federalnego do spraw Dokumentów Służby Bezpieczeństwa Państwowego byłej NRD (BStU). Zarys problematyki

IV. DOKUMENTY

- Rafał Kościański
Kontrola nastrojów i komentarzy wśród społeczeństwa w związku z procesami poznańskich robotników w 1956 r.
- Sebastian Pilarski
Cele i metody ankietyzacji działaczy politycznych i funkcjonariuszy służb mundurowych II Rzeczypospolitej
- Bartłomiej Noszczak
Polityka władz PRL wobec izolowanego biskupa Czesława Kaczmarka (1953–1956)
- Patryk Pleskot
Zbrodnia i kara w MBP. Sprawa Edmunda Łebka
- Rafał Leśkiewicz
Sprawa obiektowa kryptonim „Debiut”. Pierwszy Powszechny Zjazd Archiwistów Polskich w Przemyślu (1986 r.)
w zainteresowaniu Służby Bezpieczeństwa

V. VARIA

- Marcin Kasprzycki
Figurant „Dziki”. Sprawa Étienne’a Decaux
- Agata Stopyra
Figurantka „Roxana”. Inwigilacja Julii Brystiger przez Służbę Bezpieczeństwa (1962–1974)

VI. RECENZJE

- *Jan Paweł II w Łodzi – w dwudziestą rocznicę wizyty*, red. Milena Przybysz, ks. Mieczysław Różański, Janusz Wróbel, Łódź 2007 (Stanisław Koller)
- Radosław Ptaszyński, *Sędziowie Wojskowego Sądu Rejonowego w Szczecinie i ich*

VII. KRONIKA

- Trwały mit w podzielonym państwie. Obchody XX-lecia Łotewskiego Frontu Ludowego. Ryga 11 października 2008 r. (Patrik Pleskot)
- Konferencja „Polacy w Guberni Archangielskiej w XIX-XX wieku”. Pułtusk 4-9 grudnia 2007 r. (Przemysław Nagel)
- Konferencja „Przeszłość dla przyszłości. Masowe zabezpieczanie zasobów bibliotek i archiwów”. Kraków 13-14 października 2008 r. (Anna Włodarczyk-Sętopek)
- Konferencja „Dokumenty zniszczyć...! Proces niszczenia dokumentacji Służby Bezpieczeństwa PRL w latach 1989-1990”. Wrocław 1 grudnia 2008 r. (Rafał Reczek)

WYKAZ SKRÓTÓW ARCHIWALNYCH

INFORMACJA O AUTORACH

SUMMARIES

W zakresie opracowywania zasobu archiwalnego IPN najważniejszym problemem pozostaje kwestia rozgraniczenia i właściwego opisu zespołów archiwalnych. W przypadku akt organów bezpieczeństwa trudno jest w zasadzie mówić o zespołach archiwalnych, wytworzonych przez pojedynczą instytucję, a raczej o systemie zespołów, będących wytworem całego aparatu bezpieczeństwa PRL. Ich zbadanie zwiększa możliwości wyciągania wniosków na temat oceny wartości akt, rozmieszczenia i struktury zasobu w poszczególnych archiwach, jak i sieci archiwów, które funkcjonują w IPN.

Problematyka rozpoznania struktury zasobu i zespołowości akt cywilnych organów bezpieczeństwa oraz ich informatycznego opisu (s. 13-52)

Wśród szeroko rozpowszechnionych w NRD sloganów propagandowych popularne było hasło: „Człowiek znajduje się w centrum...”. Tak, znajdował się „w centrum” – w centrum systemu inwigilacji, nieufności i ubezwłasnowolnienia przez państwo. Przy pomocy Ministerstwa Bezpieczeństwa Państwowego (Ministerium für Staatssicherheit) starano się zgromadzić jak najwięcej informacji na temat obywateli, którzy byli dla komunistycznej władzy potencjalnymi przestępcami – kwestią pozostawało to, czy, kiedy i w jaki sposób zwrócą się przeciwko systemowi. Państwo i – z polecenia partii – Ministerstwo Bezpieczeństwa Państwowego NRD dążyło do utrzymywania nad obywatelami stałej kontroli, a także, na ile było to możliwe, sterowania nimi. W zależności od rozwoju sytuacji w kraju oraz na arenie międzynarodowej „bezpieka” kładła nacisk na różne sfery życia i działała ze zróżnicowaną intensywnością. Z tego powodu, rozpatrując zagadnienie specyfiki zasobu archiwalnego, należy pamiętać o kontekście historycznym. Różne metody oraz zmiany priorytetów inwigilacji przez komunistyczne organy represji można zaobserwować podczas przeglądu zasobu specjalnych nośników informacji.

Dokumentacja audiowizualna w zasobie archiwalnym Urzędu Pełnomocnika Federalnego do spraw Dokumentów Służby Bezpieczeństwa Państwowego byłej NRD (BStU). Zarys problematyki (s. 239-250)

Swoistym paradoksem w życiu Julii Brystiger, która w latach 1945-1954 była jedną z najbardziej wpływowych postaci nie tylko w aparacie bezpieczeństwa, ale i – szerzej – w aparacie władzy Polski Ludowej był fakt, że pod koniec życia została poddana obserwacji przez aparat policyjny. Można przyjąć tezę, że tak silne zaangażowanie SB w sprawę operacyjną pod kryptonimem „Egoistka” wynikało z faktu, iż figurantka była osobą pochodzenia żydowskiego, a jednocześnie jedną z prominentnych działaczek komunistycznego aparatu represji. Wiązało się to z rozpowszechnianym w tamtym okresie stereotypem „zażydzonej bezpieki”, a także innym, ściśle z nim związanym, w myśl którego w pierwszej połowie lat pięćdziesiątych, znamienity wpływ na wydarzenia w Polsce Ludowej miał ruch syjonistyczny.

Figurantka „Roxana”. Inwigilacja Julii Brystiger przez Służbę Bezpieczeństwa (1962-1974) (s. 389-404)

PLIKI DO POBRANIA

[Przegląd Archiwalny IPN t.2 \(pdf, 21.47 MB\) 29.06.2016 09:00](#)